

Marks kommun

kommun@mark.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn vid Öxabäckskolan i Marks kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Marks kommun att senast den **18 augusti 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Marks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras fortlöpande om elevens utveckling. (3 kap. 3 §, 9 kap. 11 § och 10 kap. 12 § skollagen; Lgr 11, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

- Elever och elevers vårdnadshavare ska informeras fortlöpande om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen som eleven läser.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Marks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn tar ansvar för att det finns ett strategiskt arbete och ett gemensamt förhållningssätt på skolan för att skapa trygghet och studiero.
- Rektor ska se till att kartlägga elevernas trygghet och trivsel. Kartläggningen ska bland annat omfatta miljön i klassrum och korridorer. Rektor ska sedan säkerställa att en analys av kartläggningen görs för att identifiera risker. Rektor ska därefter besluta om insatser och planera för hur dessa ska följas upp och utvärderas.
- Rektorn ska se till att åtgärder vidtas så att elever i samtliga klasser tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero och följer upp att alla elever har en skolmiljö som präglas av studiero.
- Rektorn följer upp enskilda lärares arbete med att skapa studiero i undervisningen och säkerställa att lärare vid behov får stöd och kompetenshöjande insatser. I detta ingår att följa upp lärares ledarskap i klassrummet.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att Öxabäckskolan i flera delar uppfyller skollagens krav men att det finns brister inom områdena bedömning och betygsättning samt trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Skolinspektionens bedömning inom området bedömning och betygsättning görs mot bakgrund av att utredningen visar att elever och deras vårdnadshavare i alla ämnen inte fortlöpande får information om elevens kunskapsutveckling. Skolinspektionen bedömer inom området trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling att samtliga elever på skolenheten inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Bedömningen grundar sig på att utredningen visar att det i flera klasser inte är studiero under lektioner. Det är vidare en brist att skolpersonal inte vidtar tillräckliga åtgärder för att återställa ordningen under lektioner när det behövs. Utredningen visar också att det finns platser på skolan som eleverna upplever som otrygga och att det är vanligt förekommande med bråk, såväl under lektioner som på raster. Därtill visar utredningen att elever använder ett grovt språk och säger fula ord till varandra, vilket medför att det finns elever som känner otrygghet inför att komma till skolan.

Föreläggande

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan inte säkerställer att alla elever och deras vårdnadshavare fortlöpande informeras om var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling. Eleverna får inte i alla ämnen, som de får undervisningen i, information från lärare om var de befinner sig i sin kunskapsutveckling och de vet inte varför de fått ett visst betyg. Skolinspektionens utredning visar att lärare inför utvecklingssamtal inte gör bedömningar av elevers kunskaper i samtliga ämnen som eleverna ges undervisning i och att lärare vid utvecklingssamtal inte visar elever och deras vårdnadshavare bedömningsunderlag som omfattar samtliga ämnen. Det huvudsakliga syftet med att ge information till elever och vårdnadshavare är att stödja elevernas kunskapsutveckling. När enskilda elever inte kontinuerligt få veta hur de ligger till i förhållande till kunskapskraven finns risk att eleverna inte görs delaktiga i sin utbildning eller ges det stöd och den stimulans de behöver för att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Information om var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling ska ges i samtliga ämnen som eleven läser.

Rättslig reglering

I skollagen anges att eleven och elevens vårdnadshavare i förskoleklass och grundskola fortlöpande ska informeras om elevens utveckling. Av skollagen framgår också att läraren, med eleven och elevens vårdnadshavare, ska ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i.

Av riktlinjer i läroplanen framgår att lärare ska samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling. Vidare framgår att lärare utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Skolinspektionens utredning

I Skolinspektionens utredning framkommer att alla elever och deras vårdnadshavare inte fortlöpande informeras om var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling. Rektorn uppger i intervju att skolan just nu befinner sig mittemellan två IT-plattformar och att det bland annat därför är otydligt för elever och vårdnadshavare hur elever ligger till i sina olika ämnen i förhållande till kunskapskraven. Rektor uppger att hon tycker att det är en brist att det i Marks kommun just nu saknas ett digitalt system att lägga in information i och på så sätt kunna dokumentera och kommunicera bedömningar till elever och deras vårdnadshavare. Vid intervju med lärare för årskurserna F-3 framkommer att lärare inför utvecklingssamtal inte i samtliga ämnen,

som eleverna ges undervisning i, bedömer elevernas kunskaper. Istället gör lärare generella bedömningar av elevernas kunskapsutveckling framförallt inom ämnena matematik och svenska. Vidare framgår att de bedömningar av elevernas kunskaper som görs, inte alltid dokumenteras utan att det är något som läraren "har i huvudet". Av intervju med lärare för årskurserna 4-6 bekräftar lärarna att det saknas ett digitalt system för elever att få överblick över sin kunskapsutveckling. Vid intervjun uppges också att lärare vid utvecklingssamtal inte visar elever och deras vårdnadshavare något bedömningsunderlag som omfattar samtliga ämnen som eleven läser. Vidare framgår att omdömen och individuella utvecklingsplaner görs sammanfattande och inte ämnesspecifikt. Elever från årskurs 6 uppger i intervju att de inte heller får veta varför de får ett visst betyg, om de inte själva frågar läraren.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Marks kommuns verksamhet vid Öxabäckskolan inte uppfyller de krav som följer av gällande föreskrifter föreläggs Marks kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att samtliga elever på Öxabäckskolan inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att skolpersonal inte alltid vidtar tillräckliga åtgärder för att återställa ordningen under lektioner när det behövs. Bedömningen görs mot bakgrund av att Skolinspektionens utredning visar att undervisningen i flera klasser nästintill dagligen störs av skrik, prat och konflikter mellan elever i klassrummen, framförallt bland elever i de lägre åldrarna. Det framkommer även att lärarna inte alltid lyckas få prat och konflikter under lektioner att upphöra. Den bristfälliga studieron påverkar undervisningen negativt och medför bland annat att eleverna inte kan koncentrera sig på skolarbetet. Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av trygghet. Utredningen visar att det inte är en trygg skolmiljö för alla elever på skolan. Det förekommer ett grovt språkbruk bland elever och bråk och konflikter mellan elever är vanligt förekommande såväl under lektioner som under raster. Det finns också platser som identifierats som otrygga på skolenheten. Skolinspektionens utredning visar att skolan genomfört flera åtgärder för att komma till rätta med studieron och för att skapa trygghet men att dessa inte är tillräckliga. Sammantaget innebär bristerna att elever vid skolan inte alltid får en skolmiljö och utbildning som präglas av trygghet och studiero, som alla elever behöver och har rätt till.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I läroplanen anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning

I intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor framkommer att det inte är studiero på alla lektioner vid Öxabäckskolan. Av Skolinspektionens lektionsbesök framgår också att studieron varierar mellan olika klasser. I intervju berättar elever att det är bråk under lektionerna nästan varje dag. Elever i årskurserna 4 och 5 uppger att många elever springer runt, jagar varandra och springer ut och in i klassrummet. Även elever i förskoleklass samt årskurs 1 och 2 uppger att det under lektioner är elever som bråkar och jagar varandra samt att det kastas pennor i klassrummet. Vissa elever skriker under lektioner och flera elever använder ett grovt språk. Detta förekommer också under Skolinspektionens lektionsbesök. Vidare uppger eleverna i förskoleklass samt årskurs 1 och 2 att det är bråk nästan varje dag och att det under halva lektioner är så stökigt att de inte kan jobba. Lärare bekräftar i intervju att det för de yngre eleverna ofta är rörigt under lektioner. Även elevhälsan bekräftar att skolan haft stora problem med studiero och att en kartläggning som genomfördes under vårterminen 2019 visat brister i studieron. I intervju med elevhälsa och lärare framkommer att de på skolenheten arbetar förebyggande med bland annat handledning av specialpedagog, framtagning av gemensamma rutiner, rastvaktsschema och styrda rastaktiviteter. Detta arbete följs upp för att klarlägga vilken effekt de nya rutinerna fått. Rektor bekräftar att skolenheten utarbetat ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt bland personal – inom projektet *en lärmiljö för alla i praktiken*. Skolan är däremot i kartläggningsfasen i det arbetet och kommer under vårterminen 2020 att arbeta med att implementera de nya rutinerna bland elever och personal. Det finns mycket jobb kvar att göra för att komma till rätta med studieron, framförallt bland elever i de lägre åldrarna, uppger rektorn.

Vid Skolinspektionens intervjuer med elever framkommer att de upplever att skolpersonal inte alltid vidtar tillräckliga åtgärder för att återställa ordningen under lektioner när det behövs. Elever uppger i intervju att det finns elever som inte alltid lyssnar på skolpersonalen och att flera lärare inte lyckas stoppa bråk som uppstår under lektioner. Elever i förskoleklass samt årskurs 1 och 2 uppger att lärare säger till men att situationen ibland blir ännu värre då. Vid intervju med elever i årskurs 3 framkommer att lärare säger till och att det då blir lugnt efter ett tag.

I Skolinspektionens utredning framkommer vidare att det inte är en trygg skolmiljö för alla elever på Öxabäckskolan. Elever i årskurserna 4 och 5 berättar vid intervju att det på nästan varje rast förekommer att elever bråkar och säger fula ord till varandra. Det finns elever som inte vill gå till skolan för att det är mycket bråk. Någon elev uppger att hen upplever att skolpersonal inte gör så mycket när elever säger till. Elever i årskurs 3 uppger att det förekommer kränkande kommentarer bland elever. Detta förekommer också under Skolinspektionens lektionsbesök. Lärare för årskurserna 4 och 5 berättar att det förekommer kränkningar och att det kan leda till att vissa elever känner sig otrygga för att de tror att det kan hända igen. Vid intervju med lärare framgår också att elever upplever sig otrygga eftersom skolmiljön är stökig och bråkig samt att vissa elever tycker att det är jobbigt att gå till skolan när andra elever bråkar. Vid intervjuer med elevhälsan, lärare och rektor framkommer vidare att den kartläggning som gjorts vid skolenheten visat att många elever upplever omklädningsrum och korridorer som otrygga platser. Rektor uppger också att de elevenkäter som genomfördes under

vårterminen 2019 visade att elever i årskurserna 4-6 upplever stor oro och mycket spring i korridorerna.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Marks kommuns verksamhet vid Öxabäckskolan inte uppfyller de krav som följer av gällande forskrifter föreläggs Marks kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister**Undervisning och lärande**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Marks kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Marks kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Marks kommun uppfyller författningarnas krav inom grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Marks kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Mahlin Hjertstrand

Beslutsfattare
Signerat av: Mahlin Hjertstrand

X Åsa Stattin

Föredragande
Signerat av: Åsa Stattin

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Öxabäckskolan

Fakta om Öxabäckskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Marks kommun under våren 2020. Öxabäckskolan besöktes av Skolinspektionen den 28 och 29 januari 2020.

Skolan har 68 elever, i årskurserna F-6. Undervisningen bedrivs delvis i B-form. Fritidshem finns på skolan. Skolenheten leds av en rektor som även ansvarar för ytterligare en skolenhet belägen på annan geografisk plats.